

РЕШЕНИЕ

№ 871

гр. Варна, 06.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, XI СЪСТАВ, в публично заседание на девети юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Николай Св. Стоянов

при участието на секретаря Нина Ив. Иванова
като разгледа докладваното от Николай Св. Стоянов Гражданско дело № 20213100102909 по описа за 2021 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството по делото е по искове на Н. ХР. Н., с ЕГН*****, с адрес с. Кичево, общ. Аксаково, обл. Варненска, ул. „**“ №*, с правно основание чл.45 ЗЗД, чл.49 ЗЗД и чл.86 ЗЗД, срещу БЛ. Н. Д., ЕГН:*****, с адрес гр. Варна, ж.к. Възраждане, бл.47, вх.2 ет.3, ап.29, и срещу „Планекс“ ЕООД, ЕИК813087785, със седалище гр. Варна, ул. „*****“ №*, за **солидарно осъждане** на ответниците за следните суми (*след изменение на размерите в о.с.з.*) :

- **60 000лв.** – обезщетение за претърпени от ищцата неимуществени вреди, изразяващи се в претърпени емоционални страдания, тъга, мъка, загуба на майчина подкрепа и обич;

- **ведно** със законната лихва върху обезщетението от предявяването на иска на 01.12.2021г. до окончателното изплащане на обезщетението;

- **28 423.27лв.** – законна лихва за забава върху гроната сума - 60 000лв., дължима за периода **04.05.2014г. – 21.10.2021г.**;

всички от които вреди твърдяни да са последица от настъпило ПТП на **04.05.2014г.**, на път №902, в посока от с. Кичево към гр.Варна, по вина на отв. БЛ. Н. Д., който при управлението на товарен автомобил с марка „Ман“ и ДК №****, собствен на „Планекс“ ЕООД и поверен от собственика на водача БЛ. Н. Д. по възлагане за изпълнение на задължение за превоз на строителни материали, нарушил правилата на движение по пътищата - чл.20, ал.2 от ЗДвП - и по непредпазливост е причинил смъртта на Г. И. П., с което е осъществил състава на престъпление по чл.343а, ал1, б.Б, във вр. с чл.343, ал.1, б.В, във вр. с чл.342, ал.1 НК, за което бил признат за виновен с влязла в

сила на 06.08.2021г. присъда по НОХД №349 за 2021г. на ВОС, с която му било наложено и наказание лишаване от свобода за срок от десет месеца, отложено с изпитателен срок от три години.

Ищецът твърди, че на 04.05.2014г., на път №902, в посока от с. Кичево към гр.Варна, настъпило ПТП по вина на отв. БЛ. Н. Д., който при управлението на товарен автомобил с марка „Ман“ с ДК №****, собствен на „Планекс“ ЕООД и поверен от собственика на водача БЛ. Н. Д. по възлагане за изпълнение на задължение за превоз на строителни материали, нарушил правилата на движение по пътищата - чл.20, ал.2 от ЗДвП - и по непредпазливост е причинил смъртта на Г. И. П., с което е осъществил състава на престъпление по чл.343а, ал1, б.Б, във вр. с чл.343, ал.1, б.В, във вр. с чл.342, ал.1 НК. За това той бил признат за виновен с влязла в законна сила на 06.08.2021г. присъда по НОХД №349/2021г. на ВОС, с която му било наложено и наказание лишаване от свобода за срок от десет месеца, отложено с изпитателен срок от три години.

Механизмът на произшествието ищецът описва така:

Към момента на деянието Д. е изпълнявал възложена му работа от вторият ответник „Планекс“ ЕООД. Д. бил професионален шофьор и като такъв, със заповед бил назначен на постоянна работа. В това качество му бил поверен за управление товарен автомобил /бетоновоз/ марка „Ман“ с рег. №****. На 04.05.2014г. изпълнявал обичайните си задължения по доставяне на бетон до строителни обекти. След приключване на работата, на същата дата около полунощ, Д. се движил по обичайния маршрут – третокласен път 902 в участъка от с. Кичево по посока гр. Варна. Пътната настилка в района била с едрозърнест асфалт, в добро състояние, с добра пътна маркировка. Пътното платно било с две ленти на движение, по една във всяка посока, разделени с непрекъсната осева линия, без тротоар и банкет за движение на пешеходци. По това време по същия път Г. И. П. се движил от гр.Варна по посока с. Кичево. ПТП е станало на около 3-4 км.от с. Кичево, преди завоя за телевизионната кула, като товарният автомобил се е движил в непосредствена близост до осевата линия. Поради изключително намалената видимост, Д. е видял, според него, на 2 - 3 метра пред камиона и вляво, фигурата на жена, движеща се права и с лице към него. Д. е направил опит да завие надясно, но не успял да избегне удара и същият се състоял между предната лява част на бронята на камиона, до фаровете и лявата половина на тялото на Г. П.. От удара, тялото на П. било отхвърлено напред и вляво на около 12 м. пред камиона. Д. слезъл от товарния автомобил, приближил се до пешеходката и след като установил пулс е сигнализирил полиция и спешна помощ с телефон 112. На място пристигнали екипите на МВР и линейка, която транспортирала пострадалата до ЦСМП. По-късно Г. П. е починала.

Ищецът твърди още, че той е единственият син на Г. П., с която били в отлични семейни отношения преди смъртта ѝ. Редовно общували и правели планове за бъдещето. Внезапната смърт на майка му го поставила в ситуация на шок. Ищецът претърпял силни емоционални страдания, тъга, мъка, загуба

на майчина подкрепа и обич, която получавал през целия си живот.

По тези причини претендира обезщетение от причинителя на ПТП, както и солидарно от работодателя/възложителя му, както и законна лихва от деня на деликта (разграничена до момент преди и съответно след исковата молба, по воля на ищеца в исковата молба), както и съдебни разноски. В о.с.з. ищецът поддържа твърденията и исканията си; намалява само размера на исковите.

В срока по чл.131 ГПК ответникът Б.Д. депозира два отговора с двама различни процесуални представители, а ответникът „Планекс“ ЕООД - един. В отговорите обобщено се сочат следните твърдения и възражения.

Ответниците не оспорват влязлата в сила присъда по НОХД №349/2021г. на ВОС и значението ѝ за настоящото дело по правилата на ГПК. Признават и че ищецът Н.Н. е единствен син на починалата Г. П.. Не оспорват изрично и твърдението за възлагане от „Планекс“ ЕООД на Д. на дейност по доставка на строителни материали, с предоставения му и собствен на дружеството товарен автомобил „Ман“ с ДК №****.

Оспорват твърдението, че ищецът и майка му имали близки отношения преди смъртта ѝ. Така оспорват размера на търпяните неимуществени вреди, както и размера на предявения иск за обезщетение, поради силна завишеност с оглед всички показатели при определяне на размера му.

Правят възражение за изтекла погасителна давност за обезщетението и за лихвите върху него, по следните причини: Давността за предявяване на претенция за обезщетение на вреди от деликт започва да тече от датата на деликта. Само в случаите, когато деецът не е известен, давността започва да тече от откриването му, като случая очевидно не попада в тази хипотеза. Така още на 04.05.2014г. ищецът узнал или е могъл да узнае факта на инцидента, неговите последици, вкл. кой е бил водача на бетоновоза, причинил инцидента и неговия работодател. Тази информация е била обективизирана и в протокола за ПТП с пострадали лица, съставен на същата дата и с който ищецът е могъл да се снабди при желание. Този документ е част и от доказателствата по ДП 203/2014г. на 5-то РУ ОД МВР Варна. Ищецът е бил призован за разпит като свидетел по цитираното досъдебно производство и такъв е проведен на 30.05.2014г. в присъствието на неговия повереник - адв. Р.А. от АК Силистра. На 03. 06. 2015г. материалите по досъдебното производство са били предявени на лично на пострадалия Н. ХР. Н., в присъствие на неговия повереник - адв. Р.А.. Впоследствие Н. активно е упражнявал правата, които му предоставя НПК за защита на своите интереси. Затова и от датата на деликта, ищецът е имал правна възможност да насочи претенцията си за обезщетение на претърпените от него неимуществени вреди срещу доверителите ми. Крайна дата на която бил информиран за причинителя на увреждането счита за деня на предявяване на материалите по досъдебното производство - 30. 06. 2015г. Така на дата 04. 05. 2019г. или поне най-късно на дата 30.06.2020г., са изтекли повече от пет години и исковите са погасени по давност. В тази насока били и постановките по Т Р №5/05. 04.

2006 год. на ВКС, ОСГК и ОСТК по т.д.№5/2005 год., и по-специално т.2 от ТР. Погасяването е не само за главницата, но и за лихвите, защото са акцесорни; отделно и само на тях на собствено основание.

Правят конкретни насрещни възражения с правно основание чл.51, ал.2 от ЗЗД за съпричиняване от пострадалата с между 50% и 90% според тях, със следните сочени действия: 1/ П., като пешеходец, нарушила чл.108 ЗДвП, като не се движела по платното за движение, при липса на тротоар или банкет, в каря на платното и противоположно на посоката на движение на ППС; 2/ пак като пешеходец П., не се движела по банкета, нито срещуположно на движението най-близо до лявата граница, с което също нарушила чл.108 ЗДвП; 3/ ако се приеме, че тя е пресичала платното за движение, когато е настъпил и инцидента, то същата е сторила това в нарушение на чл.113, ал.2, вр. ал.1, т.1 и т.2 и чл.114, т.1 и т.2 ЗДП, пресичала платното за движение не по пешеходна пътека и при силно ограничена видимост, пресичала продължително, и без да се съобрази със скоростта, посоката и отстоянието на идващите автомобили.

Въвеждат възражения и че за товарен автомобил „Ман“ с ДК №****, собствен на ответното дружество и поверен на деликвента по повод служебни задължения за доставка на материали, към датата на ПТП действала полица по „Гражданска отговорност на автомобилистите“ с „Дженерали застраховане“ АД, с валидност от 31.12.2013г. до 30.12.2014г. И тъй като ПТП е покрито чрез полицата застрахователно събитие, застрахователят дължи обезщетението за всички преки вреди от него. С оглед на това, освен искането за привличането на застрахователя, като трето лице, твърдят че още преди делото на ищеца е било изплатено от застрахователя обезщетение, което следва да редуцира в пълна степен евентуално присъденото от съда такова, ако се докажат другите предпоставки на предявения иск.

По същество молят за отхвърляне на исковете, евентуално за силното им намаляване по размер, както и за съдебни разноски. В о.с.з. те поддържат изцяло отговорите и оспорванията си, включително по изменените размери.

Третото лице – помагач „Дженерали застраховане“ АД оспорва исковете поради изтекла погасителна давност, поради недоказаност на предпоставките им и поради прекомерност на сочените размери; прави аналогично възражение за съпричиняване от пострадалата, с възраженията на ответниците. Моли да се отхвърлят изцяло предявените искове.

След съвкупна преценка на доказателствата по делото и становищата на страните, съдът приема за установено следното от **фактическа страна**:

С приетото без възражения определение по чл.146 ГПК изрично е прието за безспорно между страните, че: на 04.05.2014г., на път №902, в посока от с. Кичево към гр.Варна, е настъпило ПТП по вина на отв. БЛ. Н. Д., който при управлението на товарен автомобил с марка „Ман“ и ДК №****, собствен на „Планекс“ ЕООД и предоставен от собственика на водача БЛ. Н. Д. по възлагане за изпълнение на задължение за превоз на строителни

материали, е нарушил правилата на движение по пътищата – чл.20, ал.2 от ЗДвП – и така по непредпазливост е причинил смъртта на Г. И. П., с което е осъществил състава на престъпление по чл.343а, ал1, б.Б, във вр. с чл.343, ал.1, б.В, във вр. с чл.342, ал.1 НК; за това той е бил признат за виновен с влязла в законна сила на 06.08.2021г. присъда по НОХД №349/2021г. на ВОС, с която му е било наложено и наказание лишаване от свобода за срок от десет месеца, отложено с изпитателен срок от три години; и че ищецът Н.Н. е единствен син на починалата Г. П..

С протоколно определение докладът по делото е допълнен с още една група безспорни между страните обстоятелства (л.85 от делото), а именно че: в момента непосредствено преди процесния инцидент майката на ищеца се е движела в близост до разделителната линия между двете пътни ленти на пътното платно, в лентата за движение на товарния автомобил, управляван от Б.Д., срещуположно на автомобила; че към същия момент на мястото на ПТП е имало гъста мъгла, която силно е редуцирала видимостта.

Приобщено по делото е цялото НОХД №349/2021г. на ВОС ведно с ДП №203/2014г. по описа на 5-то РУП при ОД на МВР - Варна, образувани по повод процесното ПТП. Материалите потвърждават изцяло горепосочените приети за безспорни обстоятелства. Видно още от първите материали по ДП, с писмо и с два броя докладни на служителите на МВР е била уведомена ПРБ за деянието с извършител БЛ. Н. Д., като водач на МПС „Ман“ с ДК №****.

На л.16 от ДП и съответно на л.54 от настоящото дело е приет КП от дата 05.04.2014г., съставен от младши автоконтрольор при 5-то РУП при ОД на МВР – Варна, посетил местопроизшествието непосредствено след него. В КП ясно са описани участниците в ПТП: участник 1 и извършител според графическата схема на ПТП – БЛ. Н. Д., водач на МПС Ман“ с ДК №****, а то - собствено на „Планекс“ ООД; и пострадал пешеходец – Г. И. П..

Видно от протокол за разпит на свидетел (л.18 от ДП) още на 30.05.2014г. Н. ХР. Н., син на починалата от ПТП-то Г. П., е бил разпитан в присъствието на адвоката му, като е дал показания за факта и за известните му последици от трагичната злополука с майка му.

Видно от протокол за предявяване на разследване (л.87 от ДП), за първи път на датата 03.06.2015г. на Н. ХР. Н., чрез повереника му, са били предявени пълните до момента материали по разследването, включващи горепосочените от съда, автотехнически експертизи и други.

Видно от протокол за предявяване на разследване (л.116 от ДП), на дата 21.10.2015г. на Н. ХР. Н., чрез повереника му, били предявени и последващите материали по разследването (тричленни САТЕ и други).

Видно от материалите по НОХД №349/2021г. на ВОС (л.39-40 от НОХД), на 10.05.2021г. Н. ХР. Н., чрез повереникът му, е предявил искове си за солидарно осъждане на БЛ. Н. Д. и на „Планекс“ ООД, за имуществени и неимуществени вреди от исковото ПТП от 04.05.2014г.

С протоколно определение от о.с.з. на 12.05.2021г. решаващият състав на ВОС по НОХД №349/2021г. не е приел исквете за съвместно разглеждане, на основание чл.88, ал.2 от НПК (че искът ще забави наказателния процес).

Препис от присъдата по НОХД №349/2021г. на ВОС е приета по делото, като същата е влязла в законна сила на 06.08.2021г.

Няма спор и е видно от представената с отговорите справка за сключена застраховка „гражданска отговорност на автомобилистите“, че относно вредите по повод управлението на МПС „Ман“ с ДК №****, собствено на ответника „Планекс“ ООД, е била налице валидна такава застраховка ГО с „Дженерали застраховане“ АД за периода 31.12.2013г. – 30.12.2014г.

Заклучението по приетата по настоящото дело САТЕ съдът кредитира в цялост, поради нейната задълбоченост, обоснованост и неоспореност от никоя от страните в исковия процес. От заключението се установява, че процесното пътнотранспортно произшествие е било реализирано в участък от път III-902, преди кръстовище с път водещ към военно поделение. Този пътен участък се състоял от едно платно за движение с две ленти за движение, по една във всяка посока. Пътната маркировка в района на произшествие е била М1 – „единична непрекъсната линия“, надлъжно разположена между двете ленти за движение. От изготвения фотоалбум по ДП било видно, че непосредствено до платното за движение е бил налице равен участък от земна маса, като някои участъци от него са били отъпкани, а останалите са били с наличието на ниска растителност (трева), което според вещото лице отговаря на изискванията на ЗДвП за „банкет“. С оглед приетото за безспорно между страните по делото в района на ПТП е имало гъста мъгла, като по данни от НИМХ-Варна тя е била на талази. Ударът е настъпил на платното за движение на път III-902, в лентата за движение предвидена за движение в посока от с. Кичево към гр. Варна, на 29.38м. преди Ориентир и на около 3.20 - 3.50м. вляво от десния край на платното за движение, т.е. на 0.20м. вдясно от надлъжна пътна маркировка М1 - „единична непрекъсната линия“. Пострадалата се е движила в посока от гр. Варна към с. Кичево, по път III-902, но в лентата, предвидена за движение в посока от с. Кичево към гр. Варна, срещуположно на движението на товарния автомобил „Ман“ с ДК №****, управляван от отв. Д.. Тогава е настъпил удар между товарния автомобил и пешеходката, като за автомобила ударът е бил в предната лява част на превозното средство, а за пешеходката ударът е бил в предната и странична лява част на тялото. След удара пешеходката е била отхвърлена вляво по посока на движението на товарния автомобил, като тялото се установило в покой в близост до левия край на пътното платно. Като резултат от удара настъпили телесни увреждания на пешеходката Г. И. П., от които починала. Разстоянието, на което се е намирал товарния автомобил от мястото на удара, от което водачът му е имал техническа възможност да възприеме пешеходката, е било 27.06м, т.е. < 39.32м от опасната зона на спиране на автомобила при движение със скорост 48 км/ч при конкретните пътни условия. Скоростта на движение, при която автомобилът е можел да спре безопасно до мястото на удара е била 34.88 км/ч. Поради това и при скоростта му от 48 км/ч, водачът е нямал имал техническа възможност да възприеме пешеходката и да спре безопасно преди нея. Времето за реакция на пешеходец, за да възприеме движещ се срещу него автомобил, е средно около 1 секунда, т.е. на пешеходката са били нужни 3.67 секунди, за да реагира на

движещия се срещу нея автомобил и да достигне до края на платното, за което време товарният автомобил при движение с 48 км/ч би изминал разстояние от 48.92м. При включени предни къси светлини дори и при гъста мъгла светлините били видими от по - голямо разстояние, отколкото имало видимост към отделни тъмни обекти (обичайно над 100 м), т.е. пешеходката би имала възможност да възприеме движещото се срещу нея превозно средство от по - голямо разстояние от зоната на видимост на водача. В конкретния случай превозното средство било специализиран товарен автомобил с 4 оси, който издавал звук при движение, по- голям от стандартен автомобил. Моментът на произшествието бил нощно време, извън града, при липсата на звук и трафик от други превозни средства и най - вероятно липса на други звуци. В о.с.з. вещото лице поддържа заключението си, като уточнява че единствената възможност на водача на МПС да предотврати удара би била ако би се движил плътно вдясно на платното за движение и при възприемане на пешеходката би отклонил автомобила вдясно. Но обичайно при шофиране през нощта водачите на МПС се движат по-близо до средата на платното, отколкото плътно вдясно, с цел по-добра безопасност.

Показанията на св. Е. Ф. съдът цени по реда на чл.172 от ГПК, но и като базирани на лични впечатления за част от относимите обстоятелства. От тях се изяснява, че ищецът Н.Н. и майка му Г. П. са живели постоянно заедно и след навършване на пълнолетие на ищеца, като първо в с. Айдемир, общ. Силистра, а по-късно в с. Кичево, общ. Аксаково. Те винаги са имали добри отношения помежду си, помагали си, подкрепяли се и си поделяли семейните задължения и грижи. На 04.05.2014г. Г. П. починала в катастрофа, ударена от кола, за която злополука свидетелката не знае подробности. Н.Н. много трудно и тежко понесъл смъртта на майка му и най-близък за него човек. Към днешна дата вече е по-добре.

Показанията на св. Д. Ф. съдът цени по чл.172 от ГПК, но и като базирани на лични впечатления за част от относимите обстоятелства. От тях се изяснява, че ищецът Н.Н. и майка му Г. П. са живели постоянно заедно и след навършване на пълнолетие на ищеца, първо в с. Айдемир, общ. Силистра, а по-късно в с. Кичево, общ. Аксаково. Те винаги са имали отлични и топли отношения помежду си, помагали си, подкрепяли се и си поделяли семейните задължения и грижи в скромния им начин на живот. През 2014г. Г. П. била „убита от камион“. Синът Н.Н. много трудно и тежко понесъл смъртта на майка му и най-близък за него човек; бил много разтревожен, много тъжен, самотен, изоставен, напълно сринат. Сега е по-добре, продължава да живее много скромно в полусъборена къща,но работи и както и преди помага на другите хора в селото.

Въз основа на изложената фактическа обстановка и приложимата към нея нормативна регламентация, съдът достигна до следните **правни изводи**:

По предмета на доказване: В процесуална тежест на ищеца по делото е да докаже пълно и главно всички сочени предпоставки от фактическия състав на непозволеното увреждане: Реализирането на спорното ПТП при твърдения механизъм; вината на водача на автомобила – причинител на произшествието;

причинната връзка между действията на деликвента и реално претърпяните по вид и характер вреди; претърпяните по вид, характер и продължителност вреди (физически и/или емоционални увреждания, болки, страдания и негативни преживявания); както и размера на претендираното обезщетение за тях, с оглед законовия критерий за справедливост и с оглед конкретно доказаните обстоятелства в случая. Следва да докаже в случая и соченото възлагане от ответното джество на водача на автомобила на дейности във връзка с момента и обстоятелството на ПТП. Още следва да докаже и вземането за законна лихва върху обезщетението, считано от предявената дата, съответно и по размер за случая.

При пълно доказване от ищеца на всички горепосочени обстоятелства, ответниците по делото следва да докажат твърдяните от тях положителни обстоятелства, на които основават възраженията си – за съпричиняване (на сочените основания и въз основа на соченото поведение на пострадалото лице); за получено преди делото плащане от застраховател по ГО в полза на ищеца на обезщетение; за изтекла погасителна давност за процесните задължения (на база на сочените твърдения за началните и крайните моменти на същата); за прекомерността на претендираното от ищеца обезщетение, с оглед всички показатели определяне на размера му; както и всички други положителни твърдения, на които базират възраженията си по делото.

Безспорните обстоятелства по делото, които са изрично приети за такива от страните и се потвърждават от приетите материали, са: че на 04.05.2014г., на път №902, в посока от с. Кичево към гр.Варна, е настъпило ПТП по вина на отв. БЛ. Н. Д., който при управлението на товарен автомобил с марка „Ман“ и ДК №****, собствен на „Планекс“ ЕООД и предоставен от собственика на водача БЛ. Н. Д. по възлагане за изпълнение на задължение за превоз на строителни материали, е нарушил правилата на движение по пътищата – чл.20, ал.2 от ЗДвП – и така по непредпазливост е причинил смъртта на Г. И. П.; че в момента непосредствено преди ПТП майката на ищеца се е движела в близост до разделителната линия между двете пътни ленти на пътното платно, в лентата за движение на товарния автомобил, управляван от Д., срещуположно на автомобила; че към същия момент на мястото на ПТП е имало гъста мъгла, която силно е редуцирала видимостта; че с деянието си Б.Д. е осъществил състава на престъпление по чл.343а, ал1, б.Б, във вр. с чл.343, ал.1, б.В, във вр. с чл.342, ал.1 НК, за това той е бил признат за виновен с влязла в законна сила на 06.08.2021г. присъда по НОХД №349/2021г. на ВОС, с която му е било наложено и наказание лишаване от свобода за срок от десет месеца, отложено с изпитателен срок от три години; и че ищецът Н.Н. е единствен син на починалата Г. П..

На осн. чл.300 от ГПК влязлата в сила присъда на наказателния съд е задължителна за гражданския по въпросите за деянието, противоправността му и вината на деликвента, поради което тези обстоятелства не подлежат на ново разглеждане. Така настоящият граждански съд следва да се произнесе само по въпросите за вредите, причинната връзка, критерия справедливост и доводите на ответниците за съпричиняване на резултата и за погасителната давност.

За давността: Давността, като правен институт, съставлява определен от закона период от време, през който носителят на субективно материално право бездейства досежно упражняването му. Като санкция и като превенция срещу необоснованата пасивност на титуляря на правото е законодателно уредено погасяване възможността за принудително удовлетворяване на притезанието, с изтичане на нормативно определения период. Кое по съображения относно правна сигурност съдебната практика е приела да се цени по основателността на предявения иск. Съобразно чл.110 от ЗЗД давността за обезщетения поради неправомерно увреждане е пет години, които по арг. от чл.84, ал.3 от ЗЗД вр. с чл.114, ал.1 от ЗЗД започват да текат от извършването или от довършването на деликта, освен когато деецът не е известен, който случай началото на срока е момента на откриването му (чл.114, ал.3 от ЗЗД). В този смисъл са и мотивите на Тълкувателно решение №5/2006г. на ОСТГК на ВКС и трайната практика на съдилищата. Практически началото на срока на погасителната давност винаги се свързва с възникването в обективната действителност на всички елементи от състава на неправомерното увреждане, а само по изключение със субективния момент на узнаване от увреденото лице за извършителя на деянието (тъй като често е възможно той да не може да се идентифицира дълго време). Така е при някои усложнени форми на престъпна дейност, при продължавани деяния, при данни за съпричастност и възможно съучастие на различни лица е престъпната дейност, при липса изобщо на идентификация на дееца и при други случаи, като преценката е винаги конкретна и съобразена със спецификите на случая и разглежданата инкриминирана дейност. Решаващо е дали и до каква степен за пострадалото лице е било възможно, при полагане на обща дължима грижа, да идентифицира извършителя на изпълнителното деяние, без обезателно да е нужно да има пълните му лични данни, както и без да е нужно деянието да е и престъпно. Достатъчно е деянието да е деликтно, респ. деецът да е фактически установим. Затова ДП и НП не прекъсват и не спират давността за гражданския иск, и не присъждат на наказателния съд манифестира „откриването на дееца“ по смисъла на чл.114, ал.3 от ЗЗД.

В настоящия случай противоправното деяние е едноактно и резултатно, с довършен състав от обективна страна в рамките на самото произшествие и със смъртта на пострадалата, констатирана малко по-късно. Участниците в ПТП-то са били изяснени още в същия ден при съставянето на КП от органите на МВР, който съдържа и общи обстоятелства при злополуката. В нито един момент не е възниквало съмнение за евентуални други участници в ПТП, още по-малко за различен причител на същото (например друг водач на товарния автомобил). Поради това би могло да се приеме, че още в първите дни след инцидента и по повод разпита на наследника на починалата (в присъствието и на адвоката му), той би могъл той да получи информация от органите на МВР за водача на МПС, причинило произшествието (без, както се обясни, да е необходимо знание и за пълните му лични данни). Дори и това да не се сподели, най-късния момент, от който Н.Н. с категоричност е бил наясно с точния извършител на неправомерното увреждане, е момента на

предявяване на разследването на Н. и адвоката му – 03.06.2015г. Към този момент материалите по ДП били обем над 80 страници, включително КП за ПТП, докладни от органите на МВР, разпит на Б.Д., автотехнически експертизи и други – все данни, които неизменно сочат на фактическия извършител на деянието. Отделно че според чл.227 от НПК вр. чл.226 от НПК предявяването на разследването на пострадал и негов повереник предполага извършени съществени действия по разкриване на деянието и дееца. Ето защо без съмнение най-късно от 03.06.2015г. в случая е започнал да тече и петгодишния срок по чл.110 ЗЗД вр. чл.114, ал.3 ЗЗД. Той, както се посочи, не подлежи на спиране и прекъсване през време на НП, било в досъдебната, било в съдебната му фаза, тъй като наказателният процес не е процес за обезщетение за вреди. Съответно обезщетителното искане следвало да се предяви пред съд най-късно до 03.06.2020г. Нещо повече – видно е още от протокол за предявяване на разследване (л.116 от ДП), на дата 21.10.2015г. на Н. ХР. Н., чрез повереника му, отново са били предявени и последващите материали по разследването (тричленни САТЕ и други), с което на още по-силно основание обосновава приложението на чл.114, ал.3 ЗЗД. По причина, че това предявяване на разследването е второ, не то следва да даде начало на срока по чл.110 ЗЗД, но дори и да било първо, срокът съответно би изтекъл на 21.10.2020г. Видно е от материалите по НОХД №349/2021г. на ВОС (л.39-40 от НОХД), че едва на 10.05.2021г. Н. ХР. Н., чрез повереника му, е предявил исковите си за солидарното осъждане на БЛ. Н. Д. и на „Планекс“ ООД, за имуществени и неимуществени вреди от исковото ПТП от 04.05.2014г. Поради което, дори при разширително допускане, към този момент погасителната давност за вземанията категорично вече е била изтекла. От друга страна е видно още, че с протоколно определение от о.с.з. на 12.05.2021г. решаващият състав по НОХД №349/2021г. не е приел исковите за общо разглеждане, което на осн. чл.116, б. „б“ е изключило и прекъсването на давността. Съответно в деня на подаване на исковата молба по настоящото дело – 01.12.2021г. – на още по-силно основание, погасителната давност за деянието от 04.05.2014г. е изтекла. Поради които съображения в заключение възразенията на ответниците се явяват основателни, което е достатъчно за отхвърляне изцяло на предявените искове, без разглеждане на останалите им предпоставки.

Следва да се обясни отделно, че именно предвид разяснените по-горе принципни положения, обичайната практика е предявяване на искове за вреди от разследвано в НП деяние пред гражданския съд, ведно с искане за спиране на гражданския процес до приключване на наказателния, или проследяване на сроковете за конституиране в НП като граждански ищец и при отказ от общо разглеждане в НП – съевременно сезиране на гражданския. Което обаче не се е осъществило в настоящия случай и което подкрепя горния краен извод.

За пълнота настоящият състав намира за нужно да маркира и мотивите си по останалите въпроси за разглеждане по делото. По размера на моралните вреди от смъртта на близък от първа степен настоящият състав е категоричен, че се касае за огромна житейска загуба, дори и само при обичайни отношения между двамата приживе. Видно от кореспондиращите си гласни

доказателства в случая, Н.Н. и майка му Г. П. са живели постоянно заедно и след навършване на пълнолетие на ищеца, първо в с. Айдемир, общ. Силистра, а по-късно в с. Кичево, общ. Аксаково; те винаги са имали отлични и топли отношения помежду си, помагали си, подкрепяли се и си поделяли семейните задължения; Н.Н. е понесъл много тежко смъртта на майка му и най-близък за него човек, бил е много разтревожен, много тъжен, самотен, изоставен, напълно сринат. При тези данни за настоящия състав дори и началния претендиран размер на обезщетението би могъл да е принципно обоснован по законовия критерий на чл.52 ЗЗД за справедливост, съответно напълно обоснован се явява и крайно претендираният такъв от 60 000лв.

От друга страна се установи за случая, че в момента непосредствено преди ПТП майката на ищеца се е движела в близост до разделителната линия между двете пътни ленти на пътното платно, но в лентата за движение на товарния автомобил, управляван от Д., срещуположно на автомобила. Така тя е извършила съществено нарушение на чл.108 от ЗДвП. От друга страна с оглед разстоянието, на което се е намирал товарният автомобил от мястото на удара и от което водачът му е имал възможност да възприеме пешеходката, е било недостатъчно да предприеме спиране с оглед скоростта му на движение от 48 км/ч. Разбира се последният е следвало да се съобрази с лошите условия за шофиране (тъмно и гъста мъгла) и да адаптира скоростта си спрямо тях, поради което е и осъден. Но съпоставени помежду си тези нарушения на двамата участници обосновават процент на съпричиняване от 80%, доколкото е трудно мислимо водач на МПС да очаква пешеходец да се движи по средата на пътното платно в лентата на самото МПС, през нощта и при сериозно намалена видимост, и според това да дължи успешна реакция.Ето защо при определения за справедлив размер на обезщетението от търсените 60 000лв., същия би се редуцирал с 80% съпричиняване, като крайният резултат би било обезщетение от 12 000лв. по главния иск. Ако обаче не беше изтекла погасителната давност.

По разноските: Предвид изхода по спора и на осн. чл.78, ал.3 от ГПК на ответниците следва да бъдат присъдени сторените разноси за депозит САТЕ и свидетел и адвокатски хонорар. Възражението за прекомерност на последния може да бъде споделено по принцип, тъй като с оглед нормата на чл.300 ГПК делото не се отличава с фактическа и правна сложност. От друга страна обаче решаващ е интереса по делото към момента на конституиране на ответника, връчване на исковата молба за отговор и предприетата от ответника защита. Последвалото намаляване на размера на исковите е иррелевантно относно минималния адвокатски хонорар по Наредба №1/2004г., тъй като е обусловено само от личната преценка на ищеца по делото. Поради това и доколкото съобразно началния интерес по делото, минималният хонорар по Наредбата възлиза на 4 666.93лв., но според практиката на съдилищата и регистрацията по ДДС следва върху сумата да се начисли и този данък, то крайната дължима сума на хонорара възлиза на 5 600.31лв. А доколкото всички разходи реално са заплатени от „Планекс“ ЕООД, следва да се присъдят само на него.

Воден от горното съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ исковете на Н. ХР. Н., с ЕГН*****, с адрес с. Кичево, общ. Аксаково, обл. Варненска, ул. „***“ №*, срещу БЛ. Н. Д., ЕГН:*****, с адрес гр. Варна, ж.к. Възраждане, бл.47, вх.2 ет.3, ап.29, и срещу „Планекс“ ЕООД, ЕИК813087785, със седалище гр. Варна, ул. „****“ №*, за **солидарно осъждане** на ответниците за следните суми (след изменение на размерите в о.с.з.) :

- **60 000лв.** – обезщетение за претърпени от ищцата неимуществени вреди, изразяващи се в претърпени емоционални страдания, тъга, мъка, загуба на майчина подкрепа и обич;

- **ведно** със законната лихва върху обезщетението от предявяването на иска на 01.12.2021г. до окончателното изплащане на обезщетението;

- **28 423.27лв.** – законна лихва за забава върху гроната сума - 60 000лв., дължима за периода **04.05.2014г. – 21.10.2021г.**;

всички от които вреди твърдяни да са последица от настъпило ПТП на **04.05.2014г.**, на път №902, в посока от с. Кичево към гр.Варна, по вина на отв. БЛ. Н. Д., който при управлението на товарен автомобил с марка „Ман“ и ДК №****, собствен на „Планекс“ ЕООД и поверен от собственика на водача БЛ. Н. Д. по възлагане за изпълнение на задължение за превоз на строителни материали, нарушил правилата на движение по пътищата - чл.20, ал.2 от ЗДвП - и по непредпазливост е причинил смъртта на Г. И. П., с което е осъществил състава на престъпление по чл.343а, ал1, б.Б, във вр. с чл.343, ал.1, б.В, във вр. с чл.342, ал.1 НК, за което бил признат за виновен с влязла в сила на 06.08.2021г. присъда по НОХД №349 за 2021г. на ВОС, с която му било наложено и наказание лишаване от свобода за срок от десет месеца, отложено с изпитателен срок от три години,

на правно основание чл.45 от ЗЗД, чл.49 от ЗЗД и чл.86 от ЗЗД.

ОСЪЖДА Н. ХР. Н., с ЕГН*****, да заплати на на „Планекс“ ЕООД, ЕИК813087785, сумата от общо **5 930.31лв.** – направени разноски по делото пред ВОС, на осн. чл.78, ал.3 и ал.5 от ГПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Апелативен съд – Варна, в двуседмичен срок от получаване на съобщението.

РЕШЕНИЕТО е постановено при участие на третото лице – помагач на страната на ответниците – „Дженерали застраховане“ АД, ЕИК030269049.

Съдия при Окръжен съд – Варна: _____